

שור שנגח ד' וה' פרק רביעי בבא קמא

כא מ' מ' פ"י מהלכות
מוקד ממון הלכה ד'
כא ב' ג' מ' שם הלכה ג'
בבא ד' מ' שם הלכה ו'
וע"ש במ"מ:

טעמא דהזיקין^א (גיטין דף נ"ג: ושם) אכל כהן דשלא בשביל היתומים ממנין אותו לטוב היה להם שלא היה להם אפוטרופוס אלא בשביל תקנת העולם מומנין אותו כדי שישמור השור שלא יגח^ב אי אמרת דמשלם ממנעי ולא עבדי וצירושלמי דהזיקין אמר אחיה דר' יוחנן כרבנן^ג בתמיה אפילו יסבור ככאבא שאלו דלמך מינהו צ"ד ישבע צעי הוא צר אינש למיחב וזוי בגין דמתקרי מתימן כלומר לא ימנע בשביל כך אם יהיה זקוק לפדיון אם ישע דשמה הוא שמשכך צדק לנאמן כשצ"ד ממנין אותו אכל גבי שור אין נחשב לנאמן בשביל מנוי זה שאין זה בשביל תקנת יתומים אלא בשביל שלא יזיק לעולם ואין נחשב אלא כשומר בגלמא ששומר השור שלא יזיק ורבי יוסי צ"ח ככאבא שאלו אפילו יסבור כרבנן אדם מצריח עצמו מן השבעה ואין אדם מצריח עצמו מן ההלכות אלא כלומר בשביל השבעה יהיה נמנע שלעולם לריך לישבע שלא עיכב כלום משלם ונראה דאפילו נאכד דבר משל יתומים שלא ישבע שלא פשע ששם כן יהיו נמנעים אכל צוה אין מושש אם יש עדים או אם מודה^ד הוא צעמנו ששע לא ימנע אם מוקיקין אותו לשלם: **א' בתם פשיטא.** וכ"ת דאשמעי' דמעמידין אפוטרופוס להם א"כ ה"ל למתני ר' יעקב מחייב ותו לא^ה ומדנקט ח"נ משמע דליטריך דלא מינח נוק שלם^ו:

ממנעי ולא עבדי. אפוטרופוס: מעליים אפוטרופוס. שלא שמרהו כראוי: וחזרין ונפרעין מן היסומים לני גדלי. דאי לא ממנעי ולא עבדי: חזר לפטוסו. לקמן מפרש מאי קאמר: מאי הרי הוא דפטוסו דקאמר סומכוס. צרישא: איניחא דלא מייעד. בשלם נגיחות לשלם מעלייה כשהועד: הא מדקאמי סיפא נספקא הפרש חזר לפטוסו. דקסבר רשות משנה מכלל דמעיקרא אייעד ליה: הרי הוא דפטוסו. דלא גבי נגיחות תמות מיניה דאין מעמידין אפוטרופוס לתם לגבות מנופו: רשות משנה. הרשות שנשמה לה שילא מידי אפוטרופוס ונכנס לרשות בעלים משנה את העדלתה: ה"ג ר' יעקב משלם ח"נ: **במאי עסקין.** דאליטריך ליה למיתני ח"נ ולא תנא רבי יעקב מחייב: אי דעבד ליה שמייה. מעולה ונפלה כלילה או שפלה לטעין משום הכי פטר ליה מנוק שלם כלל לא צע צעי לשלומי: ואי דלא עבד ליה שמייה. מעולה כוליה נוק צעי לשלומי: **שמירה פטוסה.** נעל בפניה כראוי ואמרין [לקמן] (ד' נה:): דלת שיכולה לעמוד ברות מצויה זהו כראוי והיני שמייה פחותה אלא רוח שאינה מצויה ואליטריך לאשמעינן דמשתלם ח"נ ולא כולו ולאפוקי מתיני תנאי דפליגי בשליה פירקין [מה]: דאיכא למי' דפטור ואיכא דמחייב ליה נוק שלם ואשמעינן הכא דרבי יעקב סבר לה כרבי יהודה דלמך בשליה פירקין [שם] צמועד סגי ליה בשמירה פחותה דמיתרי ביה קראי ומפטור מנוק שלם ומיהו צמאי נוק מחייב דאמרין לקמן [שם] לא פטר ר' יהודה אלא על דא העדאה שבו אכל דא תמות במקומה עומדת ותם לא סגי ליה בשמירה פחותה דלא מיתרי ביה קראי ואע"ג דהך דא תמות מגופיה משתלם אית ליה לרי יעקב מגופיה כרבנן דפליגי עליה דסומכוס לעיל: ולא פליגי ר' יעקב ורבי יהודה: ולאציי דאמר פליגי במאי פליגי. אי בתם לא קאמר רבי יהודה ג"ש ואי צמועד ושמירה פחותה הא שמעינן ליה לרבי יהודה אפילו בשור של פיקח ח"נ ותו לא ואי דלא נטריה כלל מאי טעם דר' יעקב: ולא נטריה כלל. וקאמר רבי יהודה ג"ש החאי מן העלייה והחאי מן גופו דשמעינן לרבי יהודה לקמן דכל תם ועשה מועד דא תמות במקומה עומדת ומנופו נגיבית והאי אע"ג דלית ליה בעלים בני דעה מעמידין אפוטרופוס לתם לגבות מנופו דא תמות: ורבי יעקב סבר לה כרבי יהודה צמאי. דכל תם ועשה מועד דא תמות במקומה עומדת לגבות מנופו הלכך הכא פטור מנל תמות דבהך פליגי עליה דקסבר אין מעמידין אפוטרופוס לתם כו': **בשנמא לאציי דאמר פליגי שפיר.** מוקי לה צמועד למתיתא קמיתא דבתם ליכא לאוקמא לאשמעינן דמעמידין צמועד ולא נטריה כלל ומשלם ח"נ לקמיתא צמועד לוקמא בתם: אי

א) ז"ל אמר יעב"ק
ב) [לקמן מ:א] א (לעיל יח)
ג) לקמן מה:א (י) בס"א: דהא שפעינן
ד) תוס' ד"ה דאי אמרת וכו' או אם יודע הוא צעמנו ששע:
ה) מוקף תוס'
א. אי משום דעבד ליה נחא נפשיה אי משום דפיק עליה קלא דאינש מתיבא הוא. מוק' גיטין נג' פ"ה ד"ה הלכה. ג. וכן אינו נחשב באופן במיני זה כיון שאינו לטובה היתומים ואינו אלא כשומר בעלמא ששומר השור שלא יזיק. ר"ס. ג. פירוש כרבנן דאמר מיתוהו ביד לא ישבע מוק' צ"מ מב צ"ה ד"ה נחמא. ד. ומיילא שמעינן חזי נוק. ר"ס. ה. ה"ק פשיטא דחצי נוק הוא דאיכא ולמה ליה לפרוש חצי נוק. ר"ס. ו. חייב נוק שלם קאמר. ר"ס. ז. וכן תימא אי במועד פשיטא איכא למימר. ר"ס. ח. [ד]איכא למימר דאחא לאפוקי מרד"י דאמר צד תמות במקומה עומדת, דהא אכתי לא ידע מילתא דר"ס.

מוקף תוס'

א. אי משום דעבד ליה נחא נפשיה אי משום דפיק עליה קלא דאינש מתיבא הוא. מוק' גיטין נג' פ"ה ד"ה הלכה. ג. וכן אינו נחשב באופן במיני זה כיון שאינו לטובה היתומים ואינו אלא כשומר בעלמא ששומר השור שלא יזיק. ר"ס. ג. פירוש כרבנן דאמר מיתוהו ביד לא ישבע מוק' צ"מ מב צ"ה ד"ה נחמא. ד. ומיילא שמעינן חזי נוק. ר"ס. ה. ה"ק פשיטא דחצי נוק הוא דאיכא ולמה ליה לפרוש חצי נוק. ר"ס. ו. חייב נוק שלם קאמר. ר"ס. ז. וכן תימא אי במועד פשיטא איכא למימר. ר"ס. ח. [ד]איכא למימר דאחא לאפוקי מרד"י דאמר צד תמות במקומה עומדת, דהא אכתי לא ידע מילתא דר"ס.

מדלא קמתי ר' יהודה אומר חייב נ"ש ור' יעקב אומר ח"נ ועוד דמשמע ליה לרבא דכיון דלא נטריה כלל ה"ל למתני אין משלם אלא חאי נוק שזהו החידוש ומדקאמר משלם ח"נ משמע דקמ"ל דמשלם אפילו ח"נ אכל השתא דנטריה שמירה פחותה חידוש הוא דקמ"ל דמשלם אפילו ח"נ ועוד דמשמע ליה ח"נ מנופו כסתם ח"נ דכלל מוקס: **אדמוקין** דה במועד אוקמיה בתם. תימיה דמעיקרא הוה פריך אי בתם פשיטא ולא הוה צעי למינר דתתא לאשמעינן דמעמידין אפוטרופוס לתם כדפי לעיל דאם כן ה"ל למינר רבי יעקב מחייב והשתא פריך לאוקמיה בתם וי"ל דהשתא דאסיק אדעתיה דלמך דא תמות במקומה עומדת לא מני למתני רבי יעקב מחייב דליטריך להוכיח ח"נ לאשמעינן דמעמידין אפוטרופוס לתם ואי הוה מני מחייב הוה מוקמין לה צמועד^א אכל תם פטור דאין מעמידין אפוטרופוס לתם^א ואליטריך לאשמעינן דמועד משלם ג"ש לאפוקי ממ"ד דא תמות במקומה עומדת אכל מעיקרא דלא הוה אסיק אדעתיה דא תמות כו' פריך שפיר אי בתם פשיטא דאי לאשמעינן מעמידין אפוטרופוס לתם אתא לתני מחייב והוה מוקמין ליה בתם דלמועד לא אליטריך^ב: שור

ור' יוסי סבר רשות אינה משנה ת"ר שור חרש שוטה וקטן שנגח רבי יעקב משלם ח"נ ר' יעקב מאי עבדתיה אלא אימא רבי יעקב אומר משלם ח"נ במאי עסקין אי בתם פשיטא רב"ע נבי ח"נ הוא דמשלם ואי במועד אי דעבדי ליה שמירה כלל כלל לא בעי לשלומי ואי דלא עבדי ליה שמירה כוליה נוק בעי שלומי אמר רבא לעולם במועד והכא במאי עסקין דעבדי שמירה פחותה ולא עבדי ליה שמירה מעולה ורבי יעקב^ג סבר לה כרבי יהודה דאמר צד תמות במקומה עומדת וסבר לה כרבי יהודה דאמר מועד סגי ליה בשמירה פחותה וסבר לה כרבנן דאמרין מעמידין אפוטרופוס לתם לגבות מנופו א"ל אב"י ולא פליגי והתניא שור של חרש שוטה וקטן שנגח ר' יהודה מחייב ור' יעקב אומר ח"נ הוא דמשלם אמר רבה בר עולא מה שמחייב ר' יהודה פירש ר' יעקב ולאב"י דאמר פליגי במאי פליגי אמר לך רב"ע במועד ולא נטריה כלל ר' יעקב סבר לה כר' יהודה בהדא אילוי ר' יהודה בהדא אילוי ר' יהודה סבר צד תמות במקומה עומדת ופליגי עליה בהדא אילוי רבי יהודה סבר מעמידין להן אפוטרופוס לתם לגבות מנופו ור' יעקב סבר אין מעמידין ולא משלם אלא פלוגא דמועד אמר ליה רב אחא בר אב"י לרבינא בשלמא לאב"י דאמר פליגי שפיר אלא לרבא דאמר לא פליגי אדמוקין לה במועד נוקמא בתם אי

אפוטרופוס לתם דאשמעינן^ד ליה צמיתא צמיתא דלמך אין מעמידין הלכך ע"כ קמיתא נמי צמועד ולא נטריה כלל ומשלם ח"נ דמועד: אלא לרבא דאמר לא פליגי. ואית ליה לר' יעקב מעמידין אפוטרופוס לתם: אדמוקין. לה. לקמיתא צמועד לוקמא בתם: אי

שור שגגה ד' וה' פרק רביעי בבא קמא מ.

עין משפט
גר מצוה

א) ולקמן מה: (א) ג נעיל
 כו. מסת ג' א לקמן קב:
 ערכין כ"א ד' וגי' הערך
 אסתמיך פי' תלמי מלמ
 השאלה כגון אסתמיך א
 שהיא נגלו יון חולה)
 פ) ט"א מעליה ו' וד"ה
 ר"א) (ז' וד"ה ורבי)
 ר'א) ודמשה ולא ח'י משה
 כ"ל:ט) (ט) ונ"י מוס' כ"ב
 ו: ד"ה ורבנן ובסברין
 פו. ד"ה דבר,

גליון הש"ס

גב' ונתן פדיון נפשו. ע"י
 ערכין דף כ ע"א תורה
 דמי: שם רפי ניזק. ע"י
 וישלמי פ"ה דפשוט:
 שם דבן מויק. ע"י לקמן
 דף פד ע"א מוס' ד"ה
 אלל: שם משבח ליה
 רבא. ע"י זה נכרות דף
 לה ע"א ופי': תוס' ד"ה
 כופר שלם כ"א אבל לענין
 התשלומי. ע"י כ"ב דף טו
 ע"ב מוס' ד"ה ורבנן:
 ד"ה ויטא כ"ר רבין
 ד"ה ע"י ע"י ע"י ע"י ע"י
 ע"א מוס' ד"ה א"ל וקמן
 דף ע"ב ע"י מוס' ד"ה אל:

מוסף תוס'

א. ולא אמר חטאת
 אחת אמר רחמנא ולא י
 חטאות. ב. דא"ן
 אדם מבאי חצי כפרה,
 חצי חטאת וחצי אשם.
 מוס' כ"ב ע"י ע"י ד"ה
 ורבנן. ג. דחמס לכל
 לא קבע בעיה. אבל הכא
 דקבע דמי מוק או נזק.
 משמ אין לפחות אזה
 הר"א מנתיבא דפעמי.
 ד"ה דמי לחמשה.
 בק דמסקין אפי' חמשה
 חצי בק אמר רחמנא,
 דתשלומין ניתו ליש
 לו לישלם מה שחזר
 חיוב אבל הכא מנזק
 חמש סליט רמי רחמנא
 עליה ולא מוקיאא פחות
 חמס' כניעות ממ
 ע"ג ד"ה דרי. ו. ולא
 הוה אלא חצי בן חורין.
 מוס' כ"ב ע"י. ו. פירוש,
 בלא ב"ד, דבב"ד ממו
 אחר נמי וירידין לנכסי.
 הר"א מנתיבא דפעמי.
 דפיטא דאילו לא
 רצה לישלם ב"ד מבנין
 וממשכנין כשאר נזיקין
 דעלמא. רע"כ ע"י ל"מ
 פי' מתוך מנון ה"ד.
 ו. דאי' השואל נמי שהוא
 מועד משלם מגופו הווא
 בלוג דמשלם שא"ל.
 ר"פ. ו. נמי ליתא
 לדרכי יהודה מהאי טעמא.
 ר"פ. ט כלל, אפי'
 פלגא דדך חמות אפי'
 ל"ר יהודה. ר"פ. ודלאו
 בחוקת שמוק קאי. רע"כ.
 י. ולא משלם אלא מגופו.
 ר"ה. והבעלים ע"י
 להם לישלם השאר, ורע"ג
 דקתני שואל משלם ח"י
 היינו משום דרוב פעמים
 חז"י ר"פ.

אי ל"ג. כלומר אי כר"י צריך ליה דלמר לקמן [מה:] מס לא סגי ליה
 בשמירה פחותה כגון דעבד ליה שמירה פחותה: אי ל"א בן
 יעקב. דלמר מס סגי ליה בשמירה פחותה כגון דלא עבד ליה
 שמירה כלל. ולא עטרין ל"ר יעקב לאשמעינן דמעמידן אפטורופוס
 לתם ולהכי תנא ח"נ ולא תנא רבי
 יעקב מחייב סממא דלא תימנא
 במועד קמיירי וכולה נוקא קאמר
 אלל בתם אפילו פלגא נוקא נמי לא
 לאין מעמידין: א"ל חזא דאיס זיה
 סרטי טעמא. ואילו וס"ל לרצא דלא
 פליגי ר' יעקב ור"י כזולוהו צריךא
 ליה הכי ולהכי חוקמה רצא במועד
 ובשמירה פחותה דתשמע מינה דאית
 ליה ל"ר יעקב כרבי יהודה דסגי
 ליה לזד מועדות בשמירה פחותה ול
 תמות במקומה עומדת ולדידה לא
 סגי ליה בשמירה פחותה ותשמע נמי
 דמעמידין אפטורופוס לתם לגבות
 משלמין מן העלייה. ר"פ: חזא ח"ב
 בפרה ויתמו לאו בני כפרה
 ניהו א"ר חסדא ר' ישמעאל בנו של ר' יוחנן
 בן ברוקה היא דתניא: ונתן * פדיון נפשו
 * דמי ניזק ר' ישמעאל בנו של רבי יוחנן בן
 ברוקה אומר. דמי מויק מאי לאו בהא
 קמיפלגי דרבנן סברי כופרא ממונא הוא ור'
 ישמעאל בנו של רבי יוחנן בן ברוקה סבר
 כופרא כפרה א"ר פפא א"ר רב"ע כופרא
 כפרה הוא והכא בהא קמיפלגי רבנן סברי
 ברניוק שיימינן ורבי ישמעאל בנו של רבי
 יוחנן בן ברוקה סבר בדמויק שיימינן מ"ט
 דרבנן נאמרה שיתה למטה ונאמרה שיתה
 למעלה מזה להלן ברניוק אף כאן ברניוק ור'
 ישמעאל בנו של רבי יוחנן בן ברוקה סבר
 ונתן פדיון נפשו כתיב ורבנן א"ן פדיון נפשו
 כתיב מיהו כי שיימינן ברניוק שיימינן
 * משבח ליה רבא לר"ג ברב אחא בר יעקב
 דאדם גדול הוא א"ל לכשיבא לידך הביאהו
 לידי כי אתא לגביה א"ל בעי מינאי מילתא
 בעא מיניה שור של שני שותפין כיצד
 משלמין כופר ישלם האי כופר והאי כופר
 כופר אחד אמר רחמנא ולא שני כופרין האי
 חצי כופר והאי חצי כופר כופר שלם אמר
 רחמנא ולא חצי כופר אדיותיב וקא מעיין בה
 א"ל א"ל רתנן חייבי ערכין ממשכנין אותן חייבי
 חטאות ואשמות אין ממשכנין אותן חייבי
 כופרין מאי כיון דכפרה הוא כחטאת ואשם דמי
 מחמר חמיר עליויה ולא בעי משכוניה או
 דלמא כיון דלחבריה הוא דבעי מיתבא ליה ממונא הוא ולא
 חמיר עליה ובעי משכוניה אי נמו כיון דהוא לא חמא וממוניה הוא דאזיק לא
 חמיר מילתא עליויה ובעי משכוניה א"ל שבקן * אסתגר בקמיותא: ת"ר ישאלו
 בחזקת תם ונמצאו מועד בעלים משלמין חצי נוק ושואל משלם חצי נוק הועד
 בבית שואל והחזירו לבעלים בעלים משלמין חצי נוק ושואל פטור מכלום אמר
 מר שאלו בחזקת תם ונמצא מועד בעלים משלמין חצי נוק ושואל חצי נוק
 ואמאי לימא ליה תורא שאילי אריא לא שאילי אמר רב הכא כמאי עסקין * שהכיר בו שהוא גנחן ונימא ליה תם
 שאילי מועד לא שאילי משום דא"ל סוף סוף אי תם הוה פלגא נוקא בעית שלומי השתא נמו זיל שלים פלגא
 נוקא ונימא ליה אי תם הוה משתלם מגופו משום דא"ל סוף סוף את לאו תורא בעית שלומי לדידי ונימא ליה

אם

שור של ב' שותפין. שני שורים של שני לא מצינעו
 דלר"י בן צמירא דלמר (סנהדרין דף ע"ג). בזהויה עשרה בני
 אדם זיה אחר זה האחרון חייב ה"י האחרון חייב ואי צבת אלת
 כולן פטורין ממיתה דכמיסת בעלים כך מיסת השור וכיון דפטורין
 ממיתה פטורין מוכפר למ"ד לקמן אין
 השור צסקילה אין בעלים משלמין
 כופר: **כופר** אחד אמר רחמנא
 ויא ב'. ורע"ג דלגבי חטאת אמר
 דפ' המלניע (שם דף נ"ג: וס"ג) גבי
 המוליא ככר לר"ז והוילאו שנים
 חייבין ומסתמא כל חד וחד חייב
 חטאת * התם כיון דכל חד מחייב
 אדונו כרת מיחייב נמי אשגמנו
 חטאת ועוד חטאת לגבוה אין
 להקפיד אי מציאין שמי חטאות אלל
 כופר לחזירו למה ריחו זה צמה
 דהשור לשנים: **כופר** שים אמר
 רחמנא ויא חצי כופר. דוקא לענין
 כופר דכפרה היא דסתמא כפרה
 שלימה לריכא * אלל לענין התשלומי
 אמר לקמן בפרה (דף ע"א): ה'
 צקר ואפילו ה' חלצי צקר וזה אפילו
 חמס' שה דפ' אותו ואת בנו (חולין
 דף ע"ט): ודמו [אפילו] מקלסת דמו
 דכיסוי הדס (שם דף פ"ה). וחצי חמסות
 דהזרוע (שם דף ק"ג). וככול ואפילו
 מקלסת כזר דרש' כזרות (דף ג' וס"ג)
 לא סייך לאתמייה ככא * והיא * דחומש
 ולא חצי חומש דפ' יש כזר (שם
 דף מ"ה): סייך טפ"י והא דמשלם תם
 חצי כופר ל"י יוסי הגלילי היינו כופר
 שלם דידיה וכן המית מי שחזיו עבד
 וחזיו בן חורין דהשולט (גיטין דף מ"ג):
 דמשלם חצי כופר לירשיס היינו כופר
 שלם דידיה * דחייב **כופר מאי**.
 ירושיס הניקח עלמנו מציעא ליה אם
 יוכין למשכנו: ולימא ליה אי
 תם הוה משתלם מגופו. הך פרסא
 לית ליה לר"י דלמר לז' תמות במוקמה
 עומדת * וכן היא סירכא דהוה
 מערקנא ליה לאגמא * אלל היא סירכא
 דמדויגא ומפטרי אתיא אף אליצא
 דר"י * דכיון דלייעד לאו קנסא הוא *:
לא תורא בעית לשלומי. וא"ט
 אי הוה מס לא הוה משתלם
 אלל כמו שהשור הוה * והשתא משלם
 כל חצי נוק מהעלייה אע"פ שאין
 השור שוה כל כך וי"ל דהשתא נמי
 לא משלם אלל כשזיו של שור *:
 אי

אם

ב) א מ"י פ"ו מהלכות
 מקי ממון הלכה ד':
 ל"ב ב"מ שם פי' הל"ו:
 ל"ג מ"י שם ובל"ג:
 ל"ד א מ"י שם הלכה:
 ל"ה ב מ"י פ"ג מהלכות
 ערכין הלכה ט':
 ל"ו א מ"י פ"ד מהלכות
 מעשה הקנינות הלכה
 ח':
 ל"ז א מ"י פ"ד מהלכות
 מקי ממון הלכה ד':
 לה ה ט י מ"י שם פי'
 הלכה ח ט וע"ש
 בהשגות ובמ"מ:

תורה אור השלם

א. אם כפר יזשת עליו
 ונתן פדיון נפשו בכל
 אשר יזשת עליו.
 שבות כא ל

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה חייב וכו'
 דלכפרויהו
 (ב) ד"ה בעלים ט' מיהא
 קיבל עליה:

מוסף רש"י

מאן תנא כופרא ככרא.
 לכפר על זה הכפר שזר
 את הלשם (חמ"ב). ו
 דרבנן סברי כופרא
 כמונא. שהיו נפשו של
 זה ומחייב לירשוי דמי
 ההורג (שם). סבר כופרא
 כפרה. לכפר על עמא
 שחיב מיתה כדי שמים,
 לפיכך יתן דמי עלמו (שם).
 ברניוק שיימינן. כ"כ
 היא ליה כפרה יי' יוסי
 דמי נזיק. ולקמיה מפרס'
 עמייה (שם). מ"ט
 דרבנן. דאלו ר' ישמעאל
 מתכפר עמייה. כיון
 דטפרא כפרה. דמי עלמו
 כיה למיטב (שם). נאמרה
 שיתה למטה. כנספ' אס
 כופר יזשת עליו (שם).
 נאמרה שיתה למעלה.
 כונפו איהו הרה. אלש
 שית עליו בעל האשה
 (שם). מה להלן ברניוק.
 עמשלם נמי ולדות ממוק
 (שם). ונתן פדיון נפשו
 כתיב. דמתן את הסיפ
 (שם). ורבנן. אמר לך אין
 והאי פדיון נפשו הוא,
 דטפרא כפרה. מיהו
 ברניוק שיימינן. וכ"כ היא
 למיין פדיון נפשו (שם).
 ממשכנין אותן. גונד
 נכסם למיין וטול בעל
 ככמן (ש"כ"ג).

רבינו הגנאל

[ערין]: שבקן דאסתיד
 בקמיותא. פירוש חילתי
 מוזאת השאלה, כגון
 אסתנס אני, שהוא לשון
 יוון חולה. ויש שחן בין
 היונים ליועיס וחנה אבק
 חולה אסתנס, ויש ליועיס
 אורסטורוס.

